

Beleidsplan Stichting Vrienden van de Grote of Mariakerk

Tel: 0522 258181
7944 AA Meppel

Judith Leysterstraat 6
contact@grotekerkmeppel.nl

www.grotekerkmeppel.nl

Inhoud

1. Inleiding	2
1.1 Aanleiding	2
1.2 Stichting	2
1.3 Bestaansrecht	2
1.4 Opbouw	2
2 Uitgangspunten.....	3
2.1 Stichting	3
2.2 Doelstellingen	3
2.3 Zelfstandig.....	3
2.4 Bevoegdheden	4
2.5 Verantwoording.....	4
2.6 Verplichtingen.....	4
3. Activiteiten.....	4
3.1 Breedschalig.....	4
3.2 Commercie.....	4
3.3 Fondswerving.....	5
3.4 Catering.....	6
3.5 Concerten.....	6
3.6 Exposities	6
3.7 Themabijeenkomsten	6
3.8 Trouwlocatie	7
3.9 Promotie en PR	7
3.10 Werkgroepen	7
4. Gebouw.....	8
4.1 Karakter.....	8
4.2 Aanpassingen	8
4.3 Monumentenzorg (RACM).....	8
4.4 Protestantse Gemeente Meppel	8
5. Investerings	10
5.1 Noodzaak	10
5.2 Bouwkundig	10
5.3 Advies architect	10
5.4 Financiën.....	10
6. Conclusies en aanbevelingen.....	11

1. Inleiding

1.1 Aanleiding

De kerkvoogdij van de toenmalige Hervormde Gemeente te Meppel heeft in 2001 een commissie ingesteld met de opdracht te onderzoeken welke mogelijkheden er zijn om naast de reguliere geldwerving extra inkomsten te genereren. Daarnaast bestond er binnen en buiten de kerkelijke gemeente de wens om het kerkgebouw intensiever te gebruiken voor niet-kerkelijke activiteiten.

1.2 Stichting

Uit het onderzoek van de commissie bleek dat het oprichten van een onafhankelijke stichting de beste kansen had op succes.

Overwegingen hierbij waren:

- Het kerkgebouw is behalve plaats van samenkomst van de kerkelijke gemeente ook een beeldbepalend monument in het centrum van de stad.
- Geldwerving via sponsors en subsidiënten heeft meer kansen bij algemeen gebruik.
- Een onafhankelijke stichting heeft een groter draagvlak bij de bevolking.
- Verantwoordelijkheden en risico's voor de betrokkenen zijn beperkt.

In nauw overleg met en met instemming van het kerkbestuur werd op 25 november 2002 de stichting Vrienden van de Grote of Mariakerk opgericht, zulks blijkens akte op vermelde datum verleden voor notaris Mr. Berend Lever te Meppel.

1.3 Bestaansrecht

Tijdens het onderzoek voorafgaande aan de oprichting en tijdens de startfase is gebleken dat in de regio behoefte bestaat aan een grote overdekte ruimte met een warme sfeer voor activiteiten van uiteenlopend karakter. Het gebrek aan goede facilitaire voorzieningen werd tijdens interviews met diverse instanties als grootste probleem ervaren. Thans is in meerdere mate aan facilitaire voorzieningen uitvoering gegeven en zo mogelijk wordt daarin nog verder voorzien.

1.4 Opbouw

In dit beleidsplan worden begrippen en doelstellingen verwoord die noodzakelijk zijn voor een degelijke uitvoering van de taken.

- Hoofdstuk 1 bevat de ontstaansgeschiedenis en de inhoud
- Hoofdstuk 2 bevat de uitgangspunten van het beleidsplan
- Hoofdstuk 3 bevat een opsomming van de beoogde activiteiten
- Hoofdstuk 4 bevat de eigenschappen van het gebouw
- Hoofdstuk 5 bevat een opsomming van de nodige investeringen
- Hoofdstuk 6 bevat conclusies en aanbevelingen

2 Uitgangspunten

2.1 Stichting

Naam	Stichting Vrienden van de Grote of Mariakerk
Verkorte naam	Stichting VGMK
Statutaire zetel	Meppel
Datum oprichting	25 november 2002
Website	www.grotekerkmeppel.nl
E-mailadres	contact@grotekerkmeppel.nl
Bankrekening	NL65RABO0371889804
Inschrijfnummer KvK	04068764

2.2 Doelstellingen

Zoals verwoord in de oprichtingsakte:

1. De stichting heeft ten doel:
  - a. Het onderhoud en de inrichting van de Grote of Mariakerk te Meppel in financieel opzicht te ondersteunen.
  - b. Het verrichten van alle verdere handelingen, die met het vorenstaande in de ruimste zin verband houden of daartoe bevorderlijk kunnen zijn.
2. De stichting tracht haar doelen onder meer te verwezenlijken door in overleg met thans de Algemene Kerkenraad of het College van Kerkrentmeesters in de Grote of Mariakerk evenementen met een cultuur karakter te organiseren.

Ter verduidelijk:

De stichting wil haar doelstellingen bereiken door:

- Het organiseren en stimuleren van diverse activiteiten
- Het aantrekken van externe financiering
- Het investeren in voorzieningen in het gebouw die de verhuurbaarheid en de bruikbaarheid verhogen.

2.3 Zelfstandig

De stichting is onafhankelijk. Zij werkt en besluit zelfstandig. De kaders waarbinnen de stichting opereert zijn vastgelegd in de akte van oprichting en een door het bestuur opgesteld reglement, waarin praktische zaken worden geregeld.

2.4 Bevoegdheden

De stichting VGМК is bevoegd het gebouw in te zetten voor haar activiteiten, voorzover dit niet strijdig is met de algemene bepalingen van de Protestantse Gemeente Meppel.

Aanpassingen van gebouw en interieur door de stichting VGМК worden uitgevoerd in overleg met het bestuursorgaan van de P(rotestantse) G(emeente) M(eppel) of haar vertegenwoordigers, desnodig aangevuld met Monumentenzorg.

2.5 Verantwoording

Over het gebruik van het kerkgebouw door de stichting VGМК wordt met enige regelmaat overleg gepleegd met thans het College van Kerkrentmeesters, zijnde de beheerder van het gebouw. Ter bewaking van de voortgang en ten behoeve van de bevoegde instanties en subsidiënten wordt jaarlijks een verslag met een financiële verantwoording gemaakt. Dit wordt jaarlijks openbaar gemaakt op de website van de stichting.

2.6 Verplichtingen

De stichting, hierin vertegenwoordigd door het bestuur, verplicht zich alle wettelijke vereisten en voorschriften in acht te nemen. Ten behoeve van de bestuurders en medewerkers/vrijwilligers van de stichting zijn een gecombineerde verzekering voor wettelijke aansprakelijkheid, ongevallen en persoonlijke eigendommen, alsmede een bestuursaansprakelijkheidsverzekering afgesloten door interventie van de Gemeente Meppel.

3. Activiteiten

3.1 Breedschalig

In de publicatie van de stichting staat vermeld dat het gebouw toegankelijk moet zijn voor een breed publiek. Dit houdt in, dat de activiteiten die de stichting organiseert, dan wel stimuleert, veel terreinen van het Meppeler culturele leven bestrijken. Een goede kans maken hierbij "goodwillactiviteiten", financieel ondersteund door overheid en bedrijfsleven. Zoals de stad Meppel een regiofunctie vervult, zo zullen de interesses niet stoppen bij de gemeentegrens.

3.2 Commercie

Vanwege de aard van het gebouw moet met commerciële activiteiten behoedzaam worden omgegaan. Publieke verkopeningen zijn door het kerkbestuur niet toegestaan. In het grote grijze gebied tussen CD/DVD-verkoop van uitvoerenden na een concert, wat wel is toegestaan, en puur commerciële zaken is voorzichtigheid geboden.

3.3 Fondswerving

De stichting heeft twee hoofddoelstellingen die elkaar dienen te versterken. Geldwerving van enige omvang zonder dat dit begeleid wordt door in het oog springende activiteiten zal niet gaan. Activiteiten die niet ondersteund worden door externe financiering zijn, zo is gebleken nagenoeg niet haalbaar.

Bij het organiseren van activiteiten moet ook rekening worden gehouden met de aanwezigheid van andere cultuurpodia ter plaatse, n.l. de plaatselijke schouwburg, het cultureel centrum de Plataan en Salon Articum (Kunst en Cultuursalon Woldstraat). De eerste twee mogen rekenen op professionele exploitatie, ondersteuning en subsidiëring. Samenwerking met één of meerdere van deze organisaties is mogelijk te prefereren zonder de eigen identiteit en programmering uit het oog te verliezen. De Grote of Mariakerk heeft een voor Meppel unieke ambiance en flexibele indeling.

Aan de hand van een investeringsplan met concrete doelen kan bij geldgevers worden aangegeven hoe de investeringen ten goede komen aan een publiek breder dan alleen de kerkelijke gemeente.

Om een hoog rendement van de giften te waarborgen is de stichting door de belastingdienst binnen de ANBI-regeling aangewezen als goed doel waardoor giften aan de stichting vrij zijn van belastingheffing.

Donateurs

Dit zijn over het algemeen particulieren die zich zeer betrokken voelen bij de stichting en/of het gebouw. Zij worden voor hun bijdrage beloond met bijvoorbeeld gereduceerde toegangsprijzen bij concerten en zij worden op de hoogte gehouden van de ontwikkelingen via een nieuwsbrief, de "Beiaard".

Het aantal en de herkomst van de donateurs kan gezien worden als graadmeter van het draagvlak van de stichting. Een aantal van 150 donateurs moet op termijn te realiseren zijn.

Een aparte groep donateurs zijn de personen die met een lijfrenteschenking gedurende een reeks van jaren substantieel bijdragen. Om dit te stimuleren is een aparte benadering ontwikkeld. Geadviseerd wordt e.e.a. notarieel te laten vastleggen.

Erflaters

De mogelijkheden van legaten en erfstellingen moet gezien de leeftijd van menig bezoeker van het kerkgebouw niet worden onderschat. Zij beschouwen het gebouw vaak als symbool van hun levensbeschouwing. Ook anderen die het gebouw als monument op waarde schatten, zijn potentiële gevers. Met een uitgebreide campagne, ondersteund door professionele informatieverstrekking, wordt dit bevorderd.

Sponsors

Het gaat hier voornamelijk om bedrijven die een substantiële bijdrage willen geven voor de activiteiten en projecten van de stichting en die daarvoor een tegenprestatie vragen in de vorm van naamsbekendheid, enzovoort. Hiermee zal ruimhartig en marktconform moeten worden omgegaan. Opgemerkt moet worden dat reclame-uitingen niet in conflict mogen komen met het religieuze karakter van het gebouw en het interieur.

Subsidiënten

Op het gebied van cultuur zijn veel subsidieregelingen voorhanden. De tendens verschuift van de overheid naar fondsen en particuliere initiatieven. Het aantrekken van deze vorm van geldwerving wordt gekenmerkt door een grote hoeveelheid voorwaarden, een lange aanlooptijd en een grote verscheidenheid aan mogelijkheden, die bovendien moeilijk te vinden zijn. Professionele ondersteuning is hierbij onontbeerlijk.

3.4 Catering

De stichting VGМК is door de voorganger van de Protestantse Gemeente Meppel exclusief aangewezen om tijdens activiteiten van derden het schenken van koffie, thee, serveren van broodjes en hapjes e.d. te verzorgen. Na aftrek van de inkoopkosten komen de opbrengsten hiervan ten goede aan de stichting.

3.5 Concerten

Het gebouw leent zich door haar goede akoestiek, uitstekend voor concerten. Voor kamermuziek kan een intieme sfeer in meerdere opstellingen gecreëerd worden. Grootschalige projecten zijn door de flexibel in te richten ruimte zeer goed mogelijk. De “handicap” van de zuilen kan worden verholpen met moderne mediacomponenten, zoals videoschermen en beamers. Kleding- en verblijfruimten voor uitvoerenden zijn voorhanden, zij het dat enige aanpassing soms gewenst is.

3.6 Exposities

De grote, open ruimte is bijzonder geschikt voor exposities met uiteenlopende onderwerpen. Omdat het gebouw allereerst een functie heeft voor de christelijke eredienst zal het gebruik in dit verband getoetst moeten worden aan het verhuurreglement van de PGM. Kort- en langlopende expositie- en de openstelling daarvan – zullen in goed overleg met de Protestantse Gemeente Meppel plaatsvinden.

3.7 Themabijeenkomsten

Het gebouw leent zich uitstekend voor bijeenkomsten van bepaalde groepen, bedrijven en (semi)overheden, waarbij de flexibele inrichting en een historische ambiance gewenst is.

3.8 Trouwlocatie

Alleen kerkelijke inzegeningen van huwelijken zijn toegestaan, eventueel gevolgd door een receptie o.i.d.

3.9 Promotie en PR

De stichting heeft een eigen website – www.grotekerkmeppel.nl. Activiteiten waarbij de stichting nauw betrokken is (geweest) worden op de website weergegeven of aangekondigd, en waar mogelijk verluchtigd met fotomateriaal.

3.10 Werkgroepen

Uit het bestuur van de stichting zijn een aantal werkgroepen geformeerd. Deze werkgroepen richten zich met name op verschillende deelgebieden binnen de activiteiten van de stichting. Terugkoppeling vanuit deze werkgroepen vindt plaats in de bestuursvergaderingen.

4. Gebouw

4.1 Karakter

Het gebouw is in de 15^e eeuw als parochiekerk gebouwd en daarna in de loop der eeuwen diverse keren vergroot en gerestaureerd. Momenteel bestaat het uit 2 beuken, gescheiden door een zijlenrij. Bij het gebouw behoren 2 kleine multifunctionele ruimten, eenvoudige keuken en 4 toiletten.

Het gebouw heeft een uitstekende akoestiek en een zeer fraai werkend monumentaal orgel. Daardoor vinden er regelmatig activiteiten plaats, zoals concerten.

Het gebouw is in gebruik als plaats van samenkomst van de kerkelijke gemeente. Daardoor is het gebruik van de ruimte voor andere doeleinden beperkt tot activiteiten die niet strijdig zijn met de christelijke beleving. Wekelijks, op donderdagochtend, is het gebouw geopend voor bezoek aan de in de ruimte gecreëerde stiltekapel. Op zomerse Donderdag Meppeldagen is het gebouw – gratis – toegankelijk en meestal is een expositie te bewonderen en/of een orgelconcert te beluisteren.

4.2 Aanpassingen

Het aanbrengen van wijzigingen aan het interieur van de kerk moet in overeenstemming zijn met de architectuur van het gebouw. Aanpassingen worden uitgevoerd in goed overleg met de beheerder.

4.3 Monumentenzorg (RACM)

Het gebouw is een rijksmonument. Veranderingen aan het gebouw of het interieur zijn gebonden aan de eisen die Monumentenzorg hanteert.

4.4 Protestantse Gemeente Meppel

De Protestantse Gemeente Meppel is eigenaar van het gebouw. Het College van Kerkrentmeesters is aangesteld als beheerder van het gebouw.

De activiteiten van de stichting VGМК moeten overeenstemmen met de beleving van de kerkelijke gemeente. Het kerkelijk gebruik van het gebouw heeft in principe voorrang. De kerkelijke gemeente zal, met inachtneming van haar eigen verantwoordelijkheden, bereid moeten zijn de doelstellingen van de stichting VGМК ruimhartig te ondersteunen. In de huidige tijd met een gestage terugloop van het aantal lidmaten en reguliere kerkbezoekers is te voorzien dat het kerkbestuur op enig moment een keus zal maken tot het afsloten van een van haar kerkgebouwen in de binnenstad. Een dergelijk besluit wordt mede ingegeven door de financiële lasten. Wanneer dit de Grote of Mariakerk zou betreffen, dient men zicht te realiseren dat beide kerkgebouwen hun eigen positieve en negatieve kenmerken hebben. De Grote of Mariakerk en het waardevolle interieur hebben daarnaast hun herkenbare plaatselijke historische waarde. Met de activiteiten van de stichting wordt gestreefd naar een budgettair neutrale exploitatie van het

gebouw, waardoor de financiële noodzaak om het gebouw af te stoten vervalft. Bovendien valt te verwachten dat bij afstoting een verkoopopbrengst zeer gering zal zijn nu sprake is van een Rijksmonument – dit in tegenstelling tot het andere kerkelijke gebouw in de binnenstad, de Oude Kerk, dat geen rijksmonument is maar een provinciaal monument en mogelijk in combinatie met het naastgelegen in eigendom toebehorend pand “Trias” gemakkelijker van de hand kan worden gedaan, ingegeven door het feit dat de burgerlijke gemeente Meppel in achterliggende jaren grote interesse heeft getoond in aankoop.

5. Investerings

5.1 Noodzaak

Om de functie van al dan niet actief kerkgebouw in de toekomst te waarborgen, moet het gebouw tevens beschikbaar zijn voor een breed scala aan andere activiteiten.

Om de voorwaarden hiervoor te scheppen en facilitaire voorzieningen te creëren, zijn investeringen noodzakelijk.

5.2 Bouwkundig

Vanwege de historische bestemming als kerkgebouw mist het pand de voor de beoogde activiteiten gewenste moderne faciliteiten. Deze faciliteiten moeten gecreëerd worden met inachtneming van de historische en traditionele kenmerken. Te denken valt hierbij aan het aanbrengen c.q. aanpassen van:

- Ontvangst en kleedruimten
- Uitbreiding cateringfaciliteiten
- Uitbreiding sanitaire voorzieningen
- Keukenfaciliteiten
- Zitmeubilair
- Bergruimte(n)
- Videoapparatuur en beamers
- Verbeteren stiltecentrum.

5.3 Advies architect

Het verdient aanbeveling de aanpassingen te verrichten in overleg met een architect en een bouwkundig adviseur teneinde de historische kenmerken van het gebouw te waarborgen.

5.4 Financiën

De beoogde aanpassingen vragen grote investeringen die door de kerkelijke gemeente niet is op te brengen. De stichting VGМК zal vanuit haar doelstellingen met veel inventiviteit fondsen moeten aanwenden, zodat de gewenste aanpassingen al dan niet gefaseerd worden uitgevoerd. Om tot een substantieel resultaat te komen, wordt uitgegaan van een netto-investering van € 5.000 per jaar. In eerste instantie zullen de bestedingen dienen om het gebouw geschikt te maken voor, andere, culturele activiteiten.

Op een later moment zal wezenlijk bijgedragen worden aan het reguliere onderhoud om invulling te geven aan de doelstellingen van het in standhouden van het gebouw als lokaal historisch monument. De bestedingen zullen in overleg met de eigenaar van het gebouw plaatsvinden.

6. Conclusies en aanbevelingen

In hoofdstuk 2.2 van dit beleidsplan zijn twee doelstellingen van de stichting genoemd. Deze doelstellingen lijken moeilijk verenigbaar.

De eerste, het bijdragen aan het onderhoud en de inrichting van de Grote of Mariakerk, kan slechts worden gerealiseerd als de tweede doelstelling voldoende financiën genereert.

In de eerste vijf jaren van het bestaan is het de stichting gebleken dat het organiseren van activiteiten in de vorm van concerten weliswaar een goede waardering, maar daarentegen een matige opkomst en een gering financieel resultaat oplevert. Bijdragen door sponsors zijn met veel moeite te realiseren.

Het bestuur van de stichting Vrienden van de Grote of Mariakerk spant zich in om aan beide doelstellingen zoveel mogelijk bekendheid te geven, ook middels plaatsing van berichten en eventueel foto's van evenementen op de website en in de (regionale) media.

In de laatste tien jaar van het bestaan van de stichting is gebleken dat het aanbieden van cateringfaciliteiten een zeer grote afname heeft bewerkstelligd en dat met een beroep op een divers aantal vrijwilligers ook een niet te verwaarlozen substantieel positief financieel resultaat kan worden bereikt.

Het bestuur van de stichting zal niet nalaten zich voor deze voorziening onverminderd krachtig in de zetten.

Hierbij komt het beleidsplan van 23-10-2007 te vervallen.

Vastgesteld door het bestuur van de stichting VGМК te Meppel op 12 april 2018

Voorzitter

Penningmeester